İsmet TUNÇ Ali TUNÇ

TÜRKÇEMİZ

İLKOKUL 1. SINIF

Resimleyen
Erkan KIRTUNÇ

ÜÇÜNCÜ BASILIŞ

M.E.B.

DEVLET KİTAPLARI

Adana-Yüreğirden, 82 yaşında Nacîye Engin'den armağandır. 23 Nisan 2012

MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ — İSTANBUL 1980

Nacîye Mengü

"Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, sorun ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayınlanamaz.

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun 19/6/1980 tarih ve 80 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabulü uygun görülmüş, Yayımlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Genel Müdürlüğünün 23/6/1980 tarih ve 5178 sayılı emriyle üçüncü defa olarak 1.450.000 adet basılmıştır.

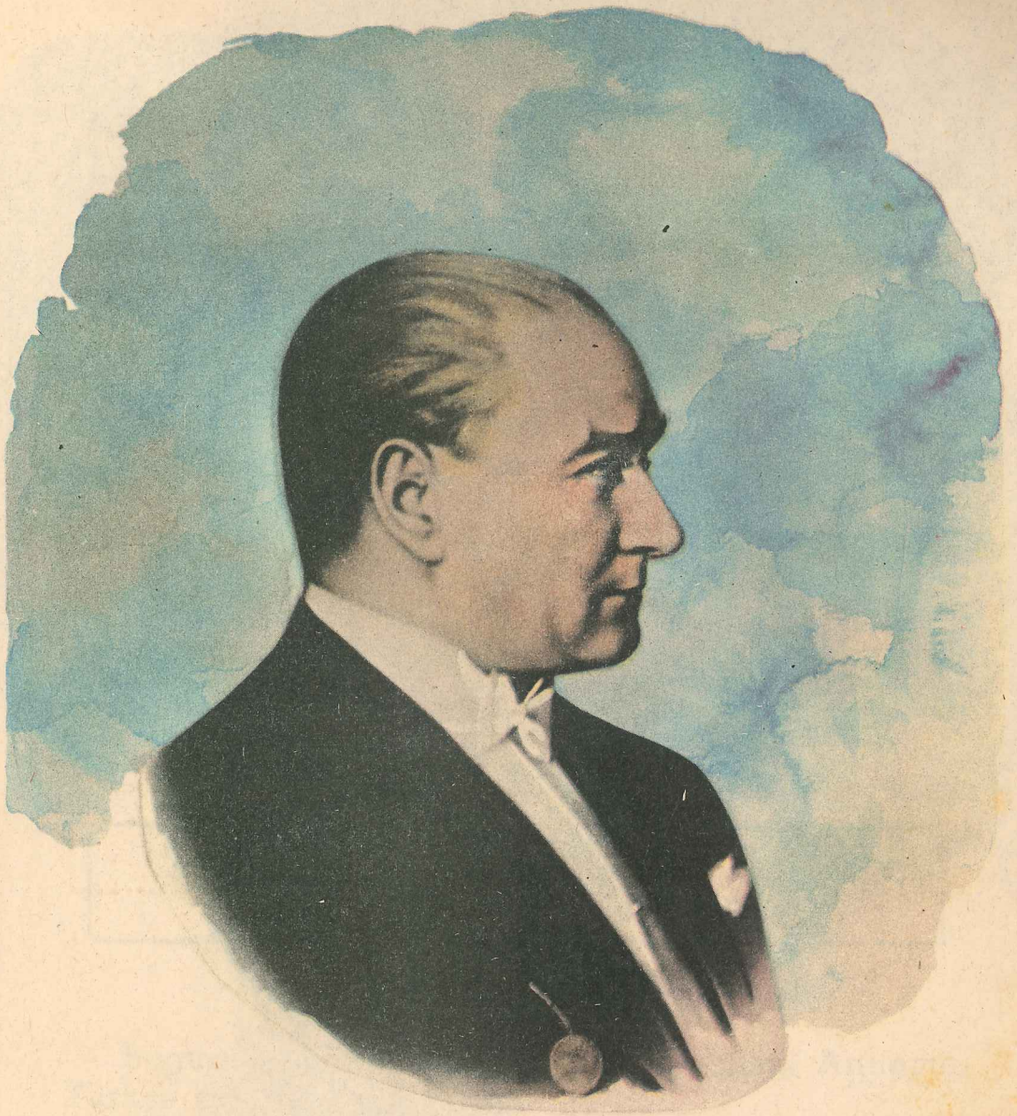

ÇOCUK KALBİMLE
İLK O'NU SEVDİM
ATATÜRK BENİM
BAŞÖĞRETMENİM.

Tarık ORHAN

ARAŞTIRALIM

Resimdeki çocuk ne yapıyor?

OKUMA SEVİNCİ

Bugün, sevinçle okuldan eve geldim. Anneme, Türkçe kitabımı gösterdim:

— Anneciğim, sınıfta okuma bayramı yaptık. Şiirler okuduk, şarkılar söyledik. Öğretmen, hepimize birer kitap verdi, dedim.

Annem bana:

— Murat okuma yazmayı öğrendin. Benim de sana bir armağanım var, dedi.

Annem de bana bir kitap verdı. Kitaplarımı sevgiyle kucakladım:

— Okumak, ne güzel anneciğim, dedim.

BUNLARI BİLELİM :

Armağan: Annem, bana kitap verdi, sevindim. Bu kitabı, annem armağan etti.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Öğrenciler, sınıfta ne yapmışlar?
2 — Murat, kitaplarını seviyor mu?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Parçada tanıtılan çocuğun adı nedir?
2 — Öğretmeninizin adı ve soyadı nedir?
3 — Adınızın ve soyadınızın ilk harflerini nasıl yazarsınız?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Sınıfınızda, okuma bayramı yaptınız mı? Kimleri çağırdınız? Neler oldu?

ARAŞTIRALIM

Resimde kim tanıtılıyor?

ÖNCE ATATÜRK

Kitabımı açınca
İlk Atatürk'ü gördüm.
Okumayı öğrendim,
Atatürk yazdım önce,
Çağlar içinde hep o
Çağlar geçse gene o.
Atatürk hep en önde.

Kemalettin KOÇ

BUNLARI BİLELİM :

Çağ: Okul öncesi çağımız geçti. Şimdi, okul çağındayız.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Çocuk, kitabının başında kimin resmini gördü?
2 — Her zaman önderimiz kimdir?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Bu şiirde, **Atatürk** adı kaç yerde geçiyor?
2 — **Atatürk** adının ilk harfi, her zaman, nasıl yazılır?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Hafta başlarında "Andımız'ı söylüyor musunuz?

ARAŞTIRALIM

Resimdeki çocuklar ne yapıyorlar?

KARDAN ADAM

Sabahleyin pencereden baktım. Çok kar yağmış.

Paltomu, eldivenlerimi giydim. Sokağa çıktım. Arkadaşlarım da geldiler. Kartopunu yerde yuvarladık. Kocaman oldu. Kenarlarını yonttuk. Kardan adam yaptık.

Kardan adam çok şişmandı Yüzüne iki kömür koyduk. Göz oldu. Havuçtan burun yaptık. Başına şapka giydirdik. Eline bir süpürge verdik.

Sonra kardan adamın karşısına geçtik. Onu kartopuna tuttuk.

BUNLARI BİLELİM :

Kartopuna tuttuk: Kardan adama çok kartopu attık.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Çocuklar, kardan adamı nasıl yaptılar?
2 — Sonra, kardan adamı ne yaptılar?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Çocuk, sokağa çıkarken ne yaptı?
2 — Çocuklar, kardan adamın gözlerini, burnunu nelerle yaptılar?
3 — Kışın, ayağımıza hangi giyecekleri giyeriz?
sandal terlik fotin çizme

KONUŞALIM, YAZALIM :

Kar yağınca, hangi oyunları oynarsınız?

ARAŞTIRALIM

Resimde neleri görüyorsunuz?

NE GÜZEL EV YAPTIK

Bugün arkadaşlarımla Orhanlarda toplandık. Kartondan ev yapacağız.

Cengiz, duvarcı, Orhan camcı, Oğuz marangoz, Ayşe boyacı, Suna bahçıvan oldu.

Kartonları, boyaları, makası, zamkı aldık. Hemen işimize başladık.

Orhan'ın annesi:

— Çok yaşayın, küçük ustalar, dedi. Ne güzel çalışıyorsunuz.

Karton evimiz çabuk bitti. Evin çevresine bahçe yaptık. Suna, bahçeye çiçekler dikti.

Evimiz ne güzel oldu.

BUNLARI BİLELİM :

Orhanlarda: Orhanların evinde.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Çocuklar, aralarında nasıl görev bölümü yaptılar?
2 — Orhan'ın annesi, çocuklara ne dedi?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Parçadaki çocukların adları nedir?
2 — Bu adların ilk harfleri nasıl yazılmış?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Siz evde hangi oyunları oynuyorsunuz? Bunları nasıl oynuyorsunuz?

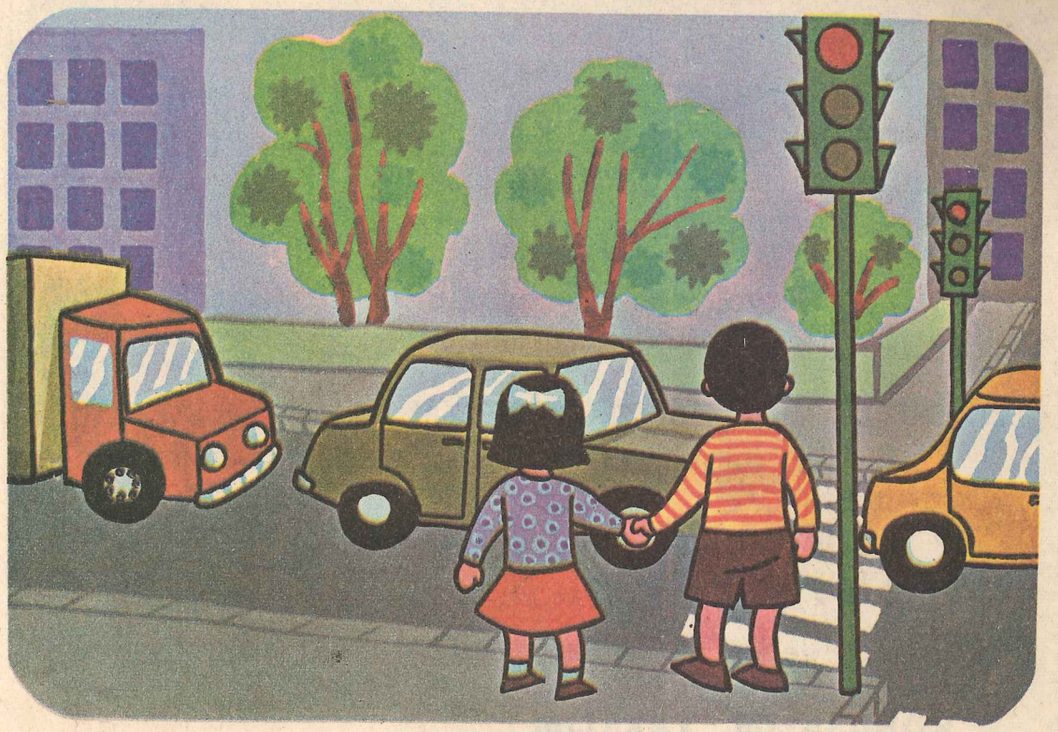

ARAŞTIRALIM

Resimde neler görüyorsunuz?

NİNEMİZE GİTTİK

Murat ve Ayşegül, ninelerini görmeye gittiler. Murat kardeşinin elinden tuttu. Kaldırımlardan yürüdüler. Yolda kamyonlar, otomobiller pek çoktu.

Dörtyol ağzına geldiler. Murat Ayşegül'e:

— Bekleyelim. Bak kırmızı ışık yanıyor, dedi.

Az sonra otomobiller durdu. Karşıda yeşil ışık yandı. İki kardeş karşıya geçtiler. Ninelerinin evine vardılar.

Nineleri onlara:

— Hoş geldiniz, yavrularım. Beni sevindirdiniz, dedi.

BUNLARI BİLELİM :

Dörtyol ağzına geldiler: Dört yolun birleştiği yere geldiler.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Dörtyol ağzında çocuklar ne yaptılar?
2 — Nine, torunlarına ne dedi?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Okuduğunuz parçada tanıtılan çocukların adları nedir?
2 — Murat ve Ayşegül adlarının ilk harfleri her zaman nasıl yazılır?
3 — Aşağıda bildirilen akrabalarınız var mı?

dede nine amca hala

KONUŞALIM, YAZALIM :

Bu parçayı, yüksek sesle okuyunuz. Murat'ın, ninenin sözlerini onların söylediği gibi okuyunuz.

ARAŞTIRALIM

Çevrenizde yangın, sel oldu mu?

KÖYDE YANGIN OLDU

Gece yarısıydı. Sokaktan sesler geliyordu. Hasan'ın annesi yatağından kalktı. Pencereden baktı:

— Vay! diye bağırdı. Kocasına:

— Veli uyan yangın var, dedi.

Hasan da uyandı. Pencereden baktı. Yangın yerinden, dumanlar, alevler yükseliyordu.

Sokakta çok insan vardı. Köylüler, kovalarla su taşıdılar. Küreklerle yangına toprak attılar. Yangını büyümeden söndürdüler.

Ahmet Dayının samanlığı yanmıştı.

Köylüler:

— Geçmiş olsun Ahmet Dayı. Üzülme. Sana yardım ederiz, dediler.

BUNLARI BİLELİM :

Vay diye bağırdı: Beklemediği bir olayla karşılaştı, çok korktu.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Köylüler, yangını nasıl söndürdüler?
2 — Köylüler, Ahmet Dayıya ne dediler?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Okuduğunuz parçada kimlerin adı geçiyor?
2 — Aşağıdaki kelimeleri, hecelerine ayırınız.
Örnek: gece→ge+ce sokak Hasan yangın

KONUŞALIM, YAZALIM :

Çevrenizde hiç yangın oldu mu? Yangına, siz de baktınız mı? Gördüklerinizi anlatınız.

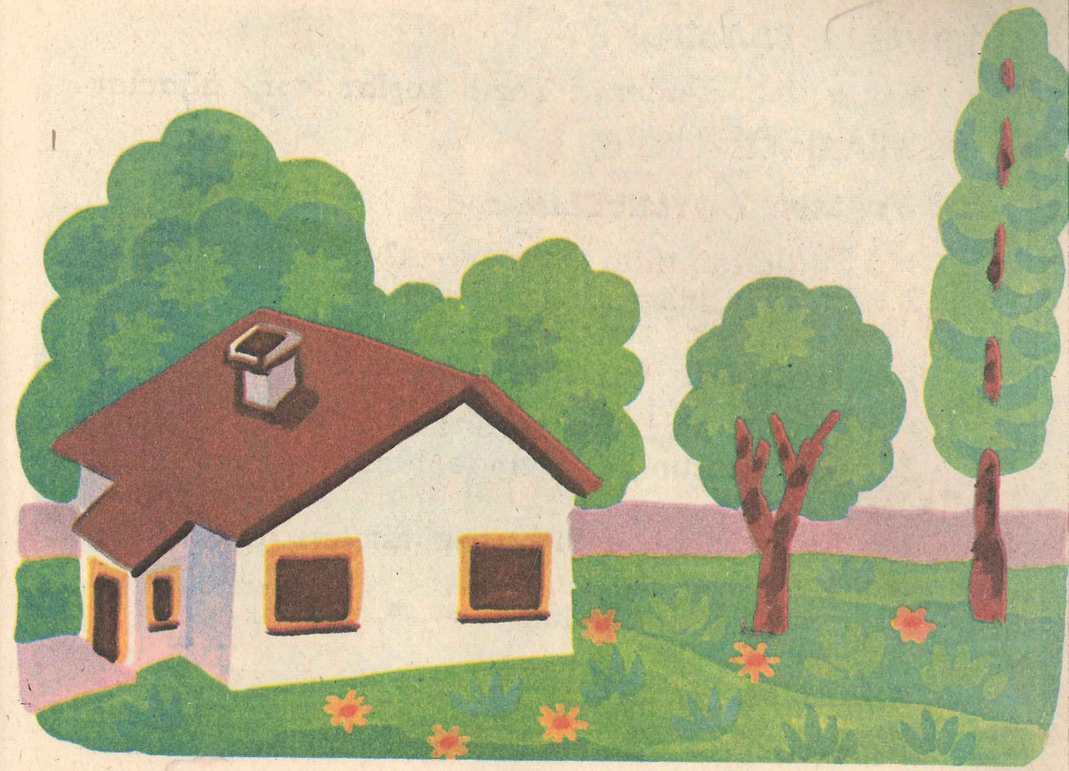

ARAŞTIRALIM

Ailenizde kaç kişi var? Adları nedir?

EVİMİZ

Ne güzeldir evimiz,
İçi dışı tertemiz.
Siz de gelip görseniz,
Onu çok seversiniz.

Küçük bir bahçemiz var,
Yaz gelince şenlenir.
Uçan kuşlar bulutlar,
Dallarında dinlenir.

Necati ÖNGAY

BUNLARI BİLELİM :

Yaz gelince şenlenir: Yazın kuşlar öter, ağaçlar yeşillenir, neşeleniriz.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Şiirde tanıtılan ev nasılmış?
2 — Bu evin bahçesi nasılmış?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Evinizin bir bahçesi var mı?
2 — Okulunuzun bahçesinde, hangi ağaçlar, hangi çiçekler var?
3 — Aşağıda, bir evin bazı bölümleri bildirilmiş. Buralarda neler yaparız?

- oda
- salon
- mutfak

KONUŞALIM, YAZALIM :

Aşağıdaki resimde kimleri görüyorsunuz? Bunlar ne yapıyorlar?

ARAŞTIRALIM

Masal anlatırken, bazı oyunlara başlarken tekerleme söylüyor musunuz?

EBEMİZİ SEÇİYORUZ

Saklambaç oynuyoruz. Ebemizi seçiyoruz. Bir tekerleme söylüyoruz:

İğne battı,
Canımı yaktı.
Tombul kuş,
Arabayı koş,
Arabanın tekeri
Istanbul'un şekeri.
Hop hop,
Altın top
Bundan başka oyun yok.

Ahmet ebe oldu. Biz saklandık.

Ebe, Hasan'ı kovaladı. Ona, elini vurdu. Şimdi ebe Hasan.

BUNLARI BİLELİM :

Ahmet ebe oldu: Saklambaçta, Ahmet, bizi bulmaya yakalamaya çalışacak.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Bu tekerlemeyi ezberleyiniz.
2 — Ebe ne yaptı?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Bu tekerlemede, hangi şehrimizin adı geçiyor?
2 — **İstanbul,** kelimesinin ilk harfi nasıl yazılmış?
3 — Siz de oturduğunuz yerin adını yazınız. Bu adın ilk harfini nasıl yazdınız?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Okulda hangi oyunları oynuyorsunuz? Bu oyunlardan birisini anlatınız.

ARAŞTIRALIM

Resimli kitaplarınız var mı? Adlarını söyleyiniz.

KİTAPLARIM

Çici annem,
Ninni söyler.
Tonton ninem
Masal düzer.
Hepsi hoş,
Hepsi güzel.
Ama benim,
Derdim başka.
Kitaplarım ağlayınca,
Ninni beni uyutamaz.
Kitaplarım olmayınca,
Masal beni avutamaz.

M. Turan TEKDOĞAN

BUNLARI BİLELİM :

Masal düzer: Ninem çok masal anlatır.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Evin büyükleri, çocuğa ne yapıyorlar?
2 — Şimdi çocuğun ne hoşuna gidiyor?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Radyodan, çocuk saati programlarını dinliyor musunuz?
2 — Çocuk saati programında neler anlatılıyor?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Bir kitap okudunuz mu? Bu kitapta neler anlatılıyordu?

ARAŞTIRMALAR

Resimde hangi hayvanı görüyorsunuz?
O ne yapıyor?

AKILLI TAVŞAN

Küçük bir tavşan vardı. Bir gün, yuvasından burnunu çıkardı:

— Bir büyüsem, dedi. O zaman uzaklara giderim. Yeşil yapraklar yerim.

Bir av köpeği, oradan geçiyordu. Ona:

— Cici tavşan. Seni uzaklara götüreyim. Orada tatlı havuçlar, taze lahanalar var, dedi.

Küçük tavşan, av köpeğinin sözlerine inanmadı. Tavşan, başını yuvasına soktu. Köpek, oradan uzaklaşıp gitti.

BUNLARI BİLELİM :

Av köpeği: Avcı yanında bir köpek bulundurur. Avcının vurduğu hayvanları, av köpeği bulur, yakalar ve getirir.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Küçük tavşan neyi istiyordu?
2 — Av köpeği, tavşanı kandırabildi mi?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Aşağıda, bazı hayvanların resimleri var? Bunların adlarını yazınız.

2 — Bunlardan hangileri kümes hayvanıdır?
3 — Aşağıdaki cümleleri defterinize yazınız. Sonlarına nokta koymayı unutmayınız.

- Küçük bir tavşan vardı.
- Seni uzaklara götüreyim.

KONUŞALIM, YAZALIM :

Tavşan, av köpeğinin sözlerine inanıp onunla birlikte gitseydi, başına neler gelebilirdi?

ARAŞTIRALIM

Hangi bilmeceleri biliyorsunuz?

BU KİMİN KIZI

Ninemin yanına toplandık. Ninem bize bilmeceler sordu:

— Kara koyun meler gider
Dağı, taşı deler gider.

Ayşegül bilemedi. Ben bildim:
— Tren, dedim.
Ninem gene sordu:
— Şekere benzer tadı yok
Gökte uçar, kanadı yok.

Ali:
— Pamuk dedi, bilemedi.
Suna:
— Kar dedi, bildi.
Fatma Abla da nineme sordu:
— Mantosu yeşil, entarisi kırmızı
Bil bakalım bu kimin kızı?
Ninem:
— Bu bir yaz meyvesidir. Karpuz, dedi.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Hangi bilmece, treni anlatıyor?
2 — Kar, şekere benzer mi?
3 — Bilmeceye göre, yeşil manto karpuzun nesidir?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Şeker, pamuk, kar ne renktedir?
2 — Tanıdığınız meyvelerin adını sayın, renklerini söyleyin.

KONUŞALIM, YAZALIM :

Siz de arkadaşlarınızla bilmece oyunu oynayınız.

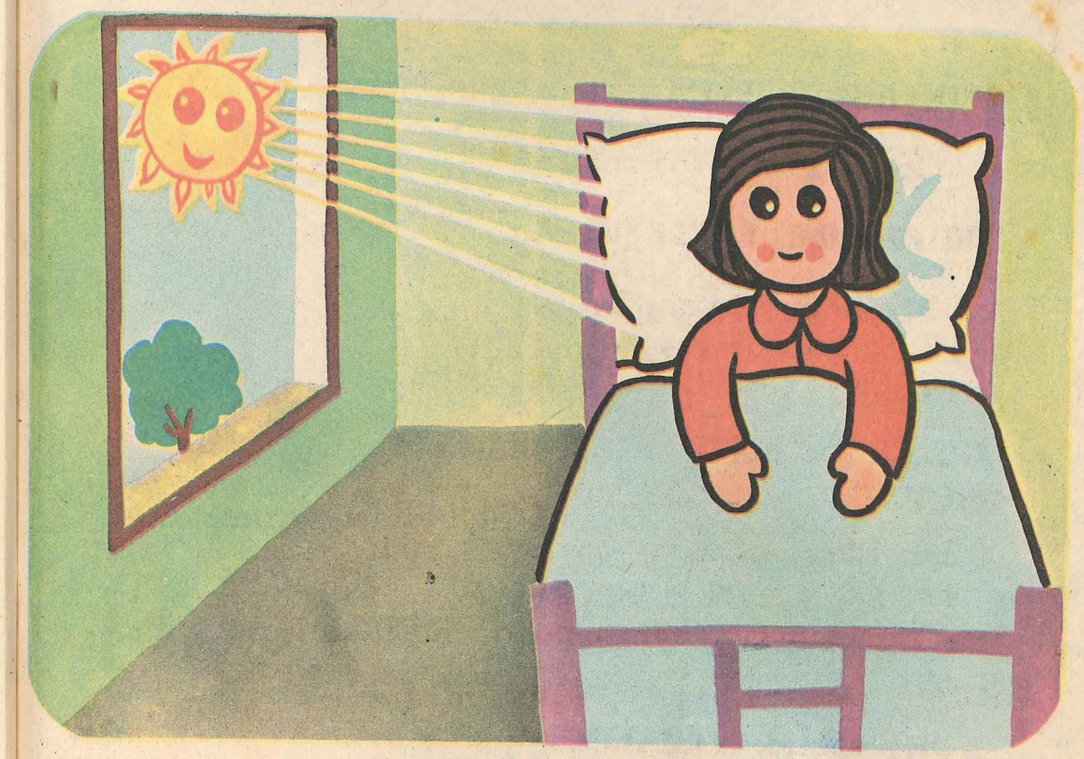

ARAŞTIRALIM

Resimdeki çocuk ne yapıyor?

GÜNEŞİN İLK IŞIKLARI

Güneş, sabahleyin erken doğdu. İlk ışıkları, serçenin yuvasına ulaştı. Serçe uyandı. Yuvasından uçtu.

İkinci ışık, bir kümese geldi. Horoz öttü: Üüüü. Tavuklar, kümesten dışarıya çıktılar.

Üçüncü ışık, Ayla'nın odasına girdi. Ayla, gözlerini açtı. Yatağından kalkmadı. Ayla, yeniden uyudu. O gün okuluna geç kaldı.

Öğretmeni:

— Her öğrenci okula zamanında gelir. Sen nerede kaldın Ayla? dedi.

BUNLARI BİLELİM :

Gözlerini açtı: Uyandı.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Serçe ne yaptı?
2 — Horoz ne yaptı?
3 — Ayla, okula niçin geç kaldı?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Aşağıdaki cümleleri defterinize yazınız.

- Ayla, gözlerini açtı.
- Sen nerede kaldın Ayşe?

2 — İkinci cümlenin sonunda, nasıl bir işaret kullanılmış?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Parçayı okuduktan sonra, kitabınızı kapatınız. Olayı arkadaşlarınıza anlatınız.

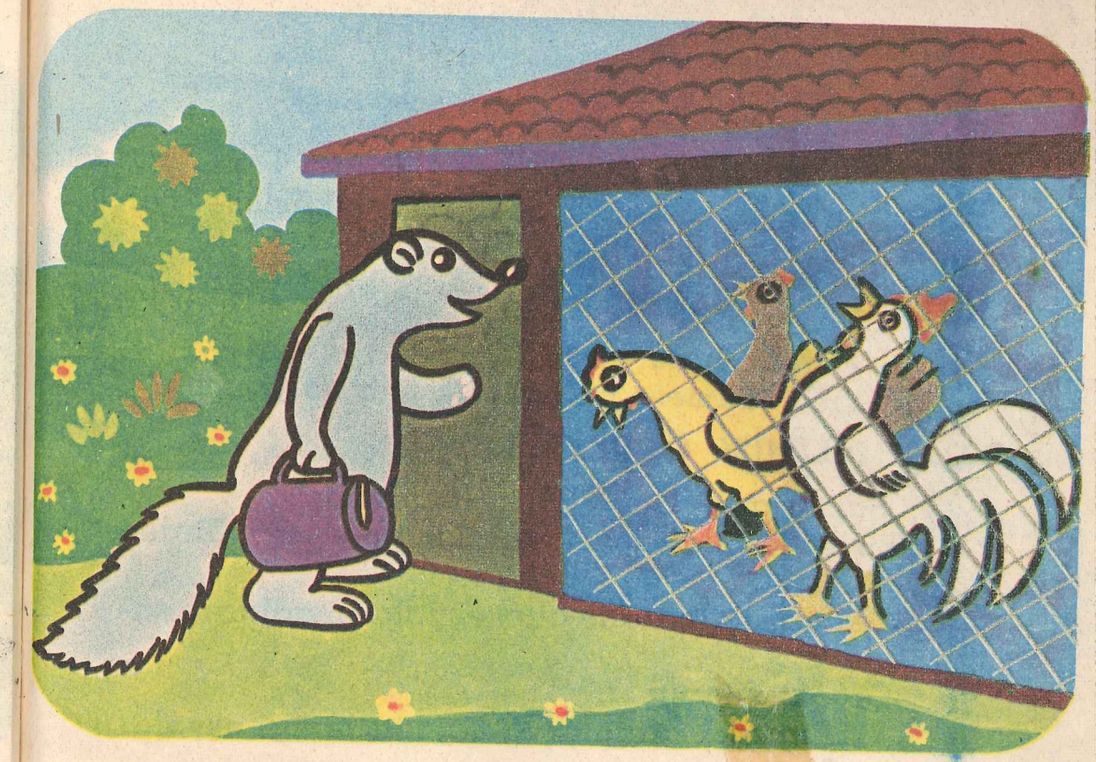

ARAŞTIRMALAR

Kümeste hangi hayvanlar bulunur?

SANSAR VE TAVUKLAR

Sansarın biri tavuklara dadanmış. Tavukları yakalayıp yakalayıp yiyormuş.

Ahmet Dayı, kümesin bütün deliklerini güzelce kapatmış. O gece, sansar, kümese girememiş. Ertesi gece, sansar eline bir doktor çantası almış. Kümese gelmiş. Tavuklara seslenmiş:

— Tavuk kardeşlerim. Hasta olduğunuzu duydum. Size ilâçlar getirdim, demiş.

Tavuklar, sansarın hilesini anlamışlar, onun

— Biz hasta değiliz. Çabuk buradan git. Şimdi koca Tekir'i çağırırız ha! demişler.

BUNLARI BİLELİM :

Tavuklara dadanmış: Sansar sık sık kümese geliyor, tavukları boğuyormuş.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Ahmet Dayı ne yapmış?
2 — Sansar, kümese girebilmek için ne yapmış?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Sansarın biri tavuklara dadanmış.
Bu sözle bildirilen tavuk bir tane mi? Birden çok mu?
2 — Sınıfınızda bir tane olan eşyaların adlarını sayınız.
Örnek: kitaplık.
3 — Sınıfınızda, birden çok sayıda hangi eşyalar var?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Bildiğiniz bir hayvan hikâyesini arkadaşlarınıza anlatınız.

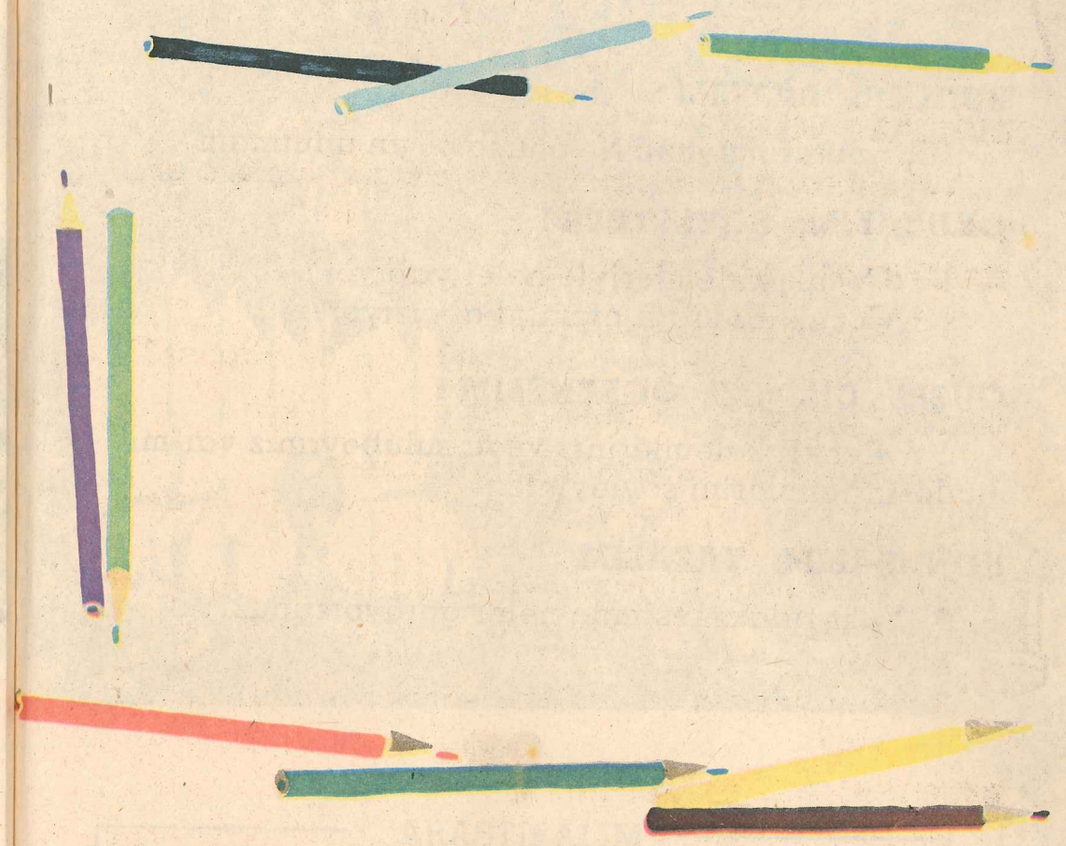

ARAŞTIRALIM

Kalemlerinizden nasıl yararlanıyorsunuz?

KALEMLERİM

Yeşiliyle çimen
Yaptım kuzuma.
Sarısıyle ayva
Yaptım dal, dal.
Kırmızısıyle
Ay yıldızlı bayrağımı
Çizdim al al...

Anne yazdım,
Baba yazdım,
Defterime
Sizinle.
Hiç unutur muyum
Kalemlerim
Sizi, ben...

Turan TEKDOĞAN

BUNLARI BİLELİM :

Hiç unutur muyum: Ne olursa olsun unutmam

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Çocuk, kalemleriyle neler yapıyor?
2 — Çocuk, bayrağı niçin al al çiziyor?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Renkli kalemleriniz veya suluboyanız var mı? Bunların renklerini söyleyiniz.

KONUŞALIM, YAZALIM :

- Yukarıdaki resimde neler görüyorsunuz?

ARAŞTIRALIM

Aslan, çok kuvvetli ve yırtıcı bir hayvan mıdır?

BİRAZ DA GÜLELİM

Küçük bir çocuk, annesiyle hayvanat bahçesini geziyormuş. Aslanların bulunduğu demir kafeslerin yanına gelmişler.

Çocuk, kafese fazlaca yaklaşmış. Bekçi çocuğu görmüş. Düdük öttürmüş. Ona:

— Fazla yaklaşma yavrum. Çekil, geriden bak, demiş.

Çocuk bekçiye kızgın kızgın bakmış:

— Tasalanma bekçi amca. Senin aslanlarını kapmadım, ya, demiş.

BUNLARI BİLELİM :

Demir kafesler: Aslan, yırtıcı hayvandır. Hayvanat bahçesinde o, kalın demir parmaklıklı bölmede yaşar.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Bekçi, çocuğa ne demiş?
2 — Çocuğun cevabına niçin güldünüz?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Aşağıdaki hayvanlardan hangileri evde beslenmez?
• köpek • kurt • kedi • aslan
2 — Defterinize, tanıdığınız hayvanlardan beşinin adını, yazınız.

KONUŞALIM, YAZALIM :

Nasrettin Hoca hikâyelerinden hangisini biliyorsunuz? Anlatınız.

ARAŞTIRALIM

Çevrenize leylekler geldi mi?

LEYLEKLER GELDİ

Evimizin çatısında bir leylek yuvası vardı. Güzün, ben okula başladım. Leylekler uçup gittiler.

Bugün okuldan geliyordum. Baktım. Leyleklerimiz gelmişlerdi. Yuvalarını onarıyorlardı. Anneme:

— Leyleklerimiz gelmiş diye bağırdım.

Annem de bahçeye çıktı. Leyleklere baktık. Leylekler, "Tak, tak, biz gene geldik" der gibi öttüler.

Anneme:

— Leyleklerimize ad takalım, dedim.

Birisine Hacı Taktak, ötekine Bacı Tıktık adını verdik.

BUNLARI BİLELİM :

Güzün: Sonbaharda, eylül, ekim, kasım güz aylarıdır.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Çocuk ne diye bağırdı?
2 — Leyleklere hangi adları verdiler? Bu adların ilk harflerini nasıl yazıyorsunuz?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — İnsanlar, evlerde barınırlar. Kuşlar nerede barınırlar?
2 — Tavukların barınağına ne denir?
3 — İnekler geceyi nerede geçirirler?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Leylekler, çevrenize hangi mevsimde gelirler? Onlar, güzün ne yaparlar?

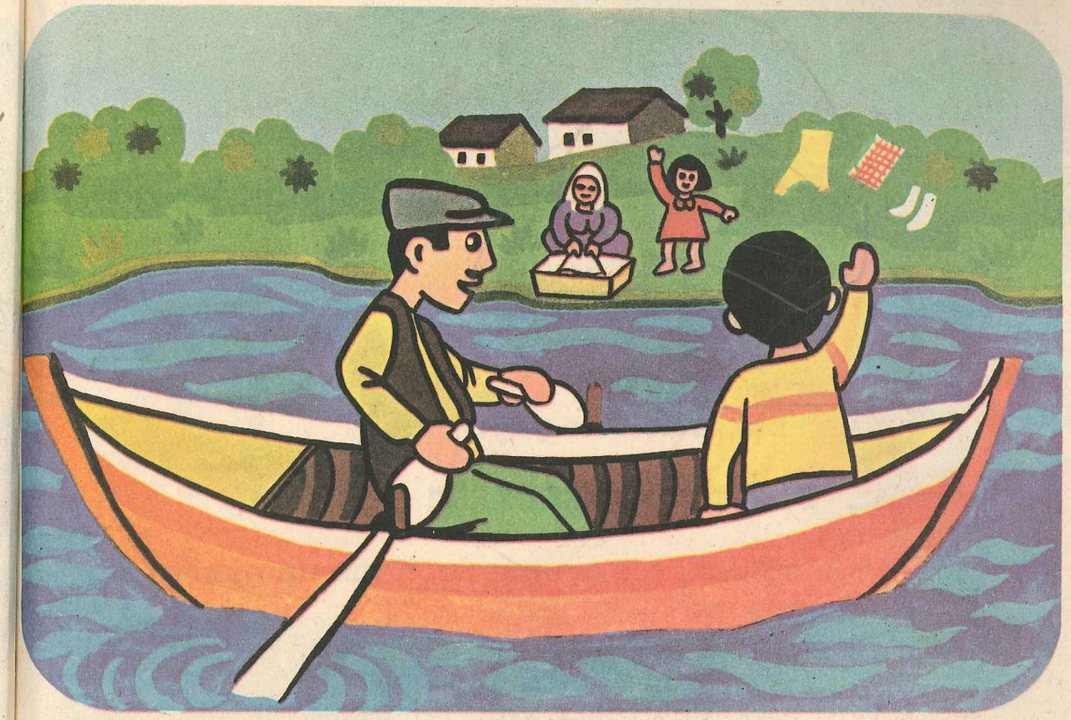

ARAŞTIRALIM

Resimde kimleri görüyorsunuz? Bunlar ne yapıyorlar?

GÖL KENARINDA

Veli'nin köyü bir göl kenarındaydı. Veli'nin babasının bir sandalı vardı. Bugün, babası Veli'yi sandala bindirdi. Babası kürekleri çekti, sandal suda ilerlemeye başladı. Veli çok sevindi. O durmadan gülüyordu.

Veli'nin annesi, az ötede, gölün kenarında çamaşır yıkıyordu. Suna, ona yardım ediyordu.

Veli, sandaldan onlara baktı, el salladı. Sandal, uzaklara gitti, görünmez oldu.

BUNLARI BİLELİM :

Sandal: Tahtadan yapılmış bir teknedir. Denizde veya gölde yüzer.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Veli ne yaptı?
2 — Veli'nin annesi ne yapıyordu?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Aşağıdaki söz oyununda, haftanın günleri sayılmış mı?

Gün doğdu, gün battı.
Pazartesi, salı, çarşamba,
Çarşambadan bellidir,
Perşembenin gelişi.
Cuma kalmış arada,
Bir eli önde, bir eli arkada,
Cumartesi pazar.
Günler gelir, günler biter,
Böylece bir hafta,
Geçip, gider.

2 — Söz oyununda, günleri bildiren kelimelerin altını kurşunkalemle çiziniz.

KONUŞALIM, YAZALIM :

Çevrenizde ırmak, göl veya deniz var mı? Varsa, siz de oralara gidiyor musunuz? Gördüklerinizi anlatınız.

ARAŞTIRALIM

Masalların başında, tekerleme söyleriz.
Bazı oyunlarda da tekerleme söyleriz.
Bildiğiniz bir tekerlemeyi söyleyiniz.

KOMŞU, KOMŞU

— Komşu, komşu.
— Hu, hu.
— Oğlun geldi mi?
— Geldi.
— Ne getirdi?
— İnci boncuk.
— Kime kime?
— Sana bana.

— Başka kime?
+ Karakediye.
— Karakedi nerde?
+ Ağaca çıktı.
— Ağaç nerde?
+ Balta kesti.
— Balta nerde?
+ Suya düştü.
— Su nerde?
+ İnek içti.
— İnek nerde?
— Dağa kaçtı.
— Dağ nerde?
— Yandı, bitti, kül oldu.

BUNLARI BİLELİM :

Tekerleme: Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde gibi sözler tekerlemedir.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Tekerlemeye göre, oğlan ne getirmiş?
2 — Tekerlemeye göre, dağ ne olmuş?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Tekerlemede, hangi sözlerin sonuna nokta konmuş?
2 — Tekerlemede, hangi sözlerin sonunda soru işareti var?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Masalların başında hangi tekerlemeleri söyleriz?

ARAŞTIRALIM

Baharda ağaçlar, çiçekler nasıl olur?

BAHAR GELDİ

Önce ağaçlar yeşerdi. Erik ağacı beyaz çiçeklerle süslendi. Cici kuşlar cik, cik diye öttü. Her şey baharın geldiğini duyurdu.

Bir arı vız, vız diye uçtu. Çiçeklere kondu:

— Gözünüz aydın, bahar geldi, dedi.

Çiçekler arıya:

— Al, en güzel kokularımız senin olsun, dediler.

Böcekler, kelebekler uçtular. Bahar geldi, bahar geldi, dediler. Kendi dillerince türkü söylediler.

BUNLARI BİLELİM :

Ağaçlar yeşerdi: Ağaçlar yapraklandı, yeşil yeşil oldu.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Arı çiçeklere ne dedi?
2 — Çiçekler arıya ne dedi?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

Aşağıdaki sözler, hangi mevsimi anlatır?

- Ağaçlar çiçek açtı.
- Ekinler biçiliyor.
- Leylekler gittiler.
- Yılbaşı geldi.

KONUŞALIM, YAZALIM :

Baharda kırlara gidiyor musunuz? Orada, neler görüyorsunuz?

ARAŞTIRALIM

Hafta tatilinde, kırlara gidiyor musunuz?

TEMİZ HAVA

Bir gün, Murat, arkadaşlarına şunları anlattı:

— Her sabah, erken uyanırım. Ellerimi, yüzümü, ayaklarımı bol suyla yıkarım. Bahçeye çıkarım. Kollarımı havaya kaldırırım. Derin derin nefes alırım.

Her sabah, annem, odaların pencerelerini açar. Odaları havalandırır.

Teneffüslerde sınıfımızın pencerelerini açarız. Sınıfımızı havalandırırız.

Pazar günleri kıra gideriz. Temiz hava ne güzeldir!

BUNLARI BİLELİM :

Temiz hava ne güzeldir: Temiz hava sağlığımıza yararlıdır.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Murat, sabahları ne yapıyor?
2 — Kırlara gitmek niçin yararlıdır?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

Aşağıda, Murat'ın resmi var. Yandaki kelimeler vücudumuzun bazı bölümlerini bildiriyor. Ok işaretiyle, kelimelerin bildirdiği bölümleri gösteriniz.

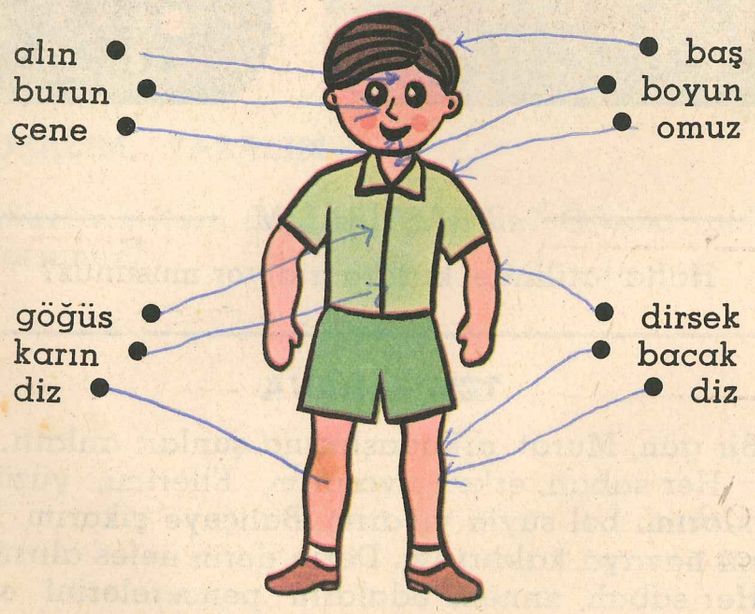

KONUŞALIM, YAZALIM :

Tatil günlerinde, kırlara gezmeye gidiyor musunuz? Oralarda nasıl eğleniyorsunuz? Anlatınız.

ARAŞTIRALIM

Resimde kimleri görüyorsunuz?
Bunlar ne yapıyorlar?

GEÇMİŞ OLSUN

Orhan yerde güzel renkli bir cam buldu. Ahmet, bu camı Orhan'dan almak istedi. İkisinin de eli kesildi.

Annesi, Orhan'ın elini kaynamış su ile sildi. İlâç sürdü.

Ahmet, yakındaki eczaneye gitti. Eczacı, onun elini temizledi, sardı. Ona:

— Geçmiş olsun, dedi.

İkisinin de eli çabucak iyileşti.

BUNLARI BİLELİM :

Geçmiş olsun: Yaralananlara, kaza geçirenlere, hastalananlara iyi dilekte bulunuruz. Onlara geçmiş olsun deriz.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Orhan'ın ve Ahmet'in elleri niçin kesildi?
2 — Çocukların elleri niçin çabucak iyileşti?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Anne ne yaptı? Bunları bildiren cümleleri defterinize yazınız.

2 — Eczacı ne yaptı? Bunları bildiren cümleleri defterinize yazınız.

KONUŞALIM, YAZALIM :

Ahmet, eczacıya hangi sözlerle teşekkür eder?

ARAŞTIRALIM

23 nisan yaklaştı.
Sınıfınızı, nelerle süslüyorsunuz?

23 NİSAN

Bugün ne mutlu bize.
Haydi hep gülsenize.
Müjde dağa denize
Geldi Yirmi Üç Nisan.

Sokaklar bütün bayrak,
Meydanlarda birer tak,
Şöyle etrafına bak:
Geldi Yirmi Üç Nisan.

Fahrünnisa ELMALI

BUNLARI BİLELİM :

Müjde: Gözünüz aydın.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Herkes niçin seviniyor?
2 — Sokaklar nasıl süslenmiş?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — **"Sokaklar bütün bayrak"** sözünde, birden çok sayıda sokak mı bildiriliyor?

2 — Okulunuzda dersane bir tane mi? Birden çok sayıda mı? Buna göre okulunuzda dershane mi, dershaneler mi var deriz?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Bu şiiri, baştan sona kadar üç - dört defa okuyunuz. Böylece şiiri ezberleyiniz.

NACİYE

ARAŞTIRMALAR

23 Nisan bayramı törenlerinde neler gördünüz?

YİRMİ ÜÇ NİSAN GELDİ

Yirmi üç nisan geldi. Yirmi üç nisan Türk çocuklarının bayramıdır. Bu bayramı, Türk çocuklarına Atatürk armağan etti.

Bayram sabahı, Murat erkenden kalktı. Radyoyu açtı. Çocuklar şarkı söylüyorlardı:

Geldi yirmi üç nisan
Neşe doluyor insan

Murat da annesine ezberden şiirini okudu:

Sevinelim biz,
Çalışalım biz,
Yurda millete
Yetişelim biz.

O sabah, herkes okula erken geldi. Öğrenciler bahçede sıra oldular. Sonra tören alanına gittiler.

Öğrencilerin ellerinde Türk bayrakları, Atatürk'ün resimleri, yazılar vardı.

BUNLARI BİLELİM :

Yetişelim: Okuyalım, öğrenelim, milletimize faydalı olalım.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — 23 Nisan bayramını, Türk çocuklarına kim armağan etmiştir?

2 — Öğrenciler, ellerinde neler taşıyorlardı?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Bayram sabahında, Murat'ın yaptığı işleri sırayla defterinize yazınız.

Örnek: Murat erkenden kalktı.

2 — Bayram sabahı, siz neler yaptınız?

KONUŞALIM, YAZALIM :

23 Nisan günü, tören alanında neler gördünüz? Anlatınız.

ARAŞTIRALIM

Bu hafta okulunuzda, sınıfınızda piyesler oynuyor musunuz?

KÜÇÜK ALİ

Murat, halasına bir mektup yazdı.

Halacığım,

23 Nisan akşamı okulda piyes oynadık.

Piyeste ben Küçük Ali oldum. Süleyman, Türk komutanı oldu. Hasan, köy muhtarı oldu. Hüseyin, İsmail de düşman eri oldular. Hepimize siyah bıyıklar taktılar. Tahtadan tüfeklerimiz vardı. Piyeste düşmanları yendik. Ben yaralandım. Kızılayın hemşireleri yaramı sardılar. Sonra:

Küçük asker, küçük asker
Vatan senden hizmet ister

şarkısını söyledik.

BUNLARI BİLELİM :

Kızılayın hemşireleri: Kızılayın hastabakıcıları.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Piyeste neler oldu?
2 — Çocuklar, piyesin sonunda hangi şarkıyı söylediler?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Sizin de bir halanız var mı?
2 — Halamız, babamızın nesi olur?
3 — Teyze, dayı, annelerin nesi olurlar?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Murat, halasına yazdığı mektupta, hangi olayı anlatıyor?

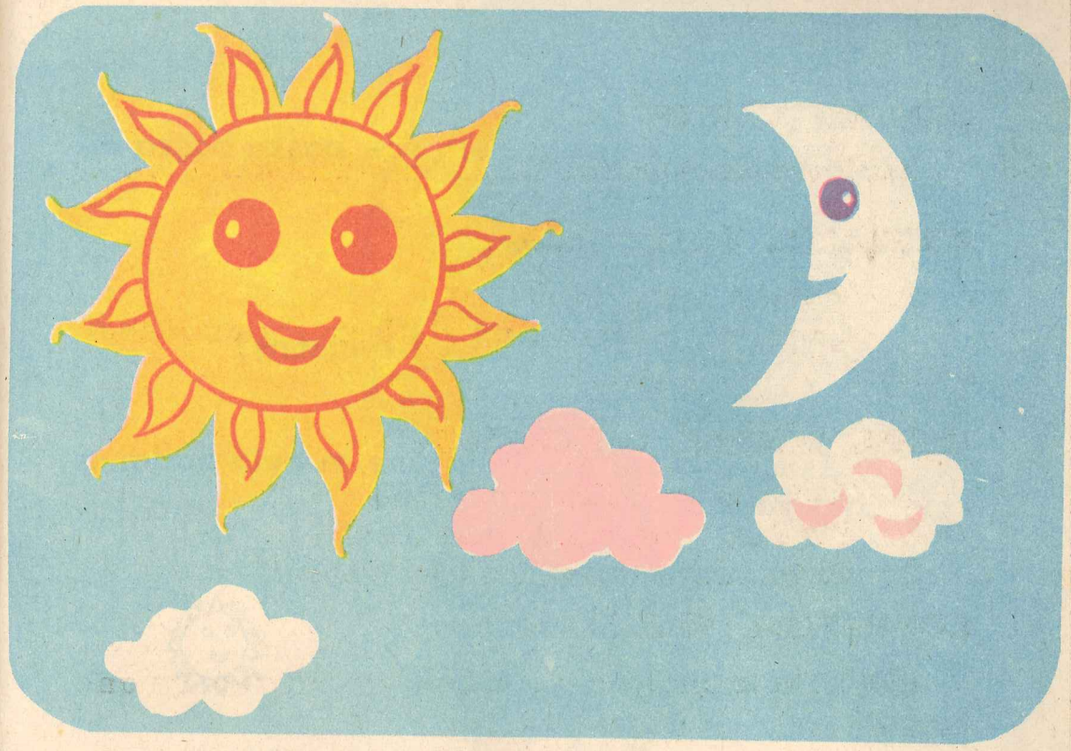

ARAŞTIRALIM

Geceleyin gökyüzünde neleri görürüz?

GÜNEŞ VE AY

Bir gün Ay, Güneş'e seslenmiş:
— Sevgili Güneş. Bana bir elbise diker misin?
Güneş, Ay'a cevap vermiş:
— Dikeyim. Fakat elbisen nasıl olacak? Sen her gece değişiyorsun? Bazen dar, bazen geniş, bazen yusyuvarlak oluyorsun. Elbiseni hangi gününe göre dikeyim?
Ay:
— Doğru söylüyorsun Güneş, demiş.
Sonra, Ay bulutların arasına girmiş, saklanmış.

BUNLARI BİLELİM :

Her gece değişiyorsun: Her gece, başka başka biçimde görünüyorsun.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Ay, Güneş'ten ne istemiş?
2 — Güneş niçin Ay'a elbise dikememiş?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Aşağıdaki resimlerin üstüne, sırayla haftanın günlerini yazınız.

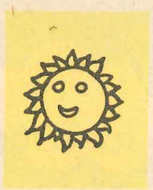

k..... b..... b..... k.....

C..... C..... P.....

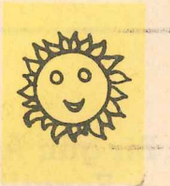

a..... y..... a.....

2 — Her bölmenin altına o gün havanın nasıl olduğunu yazınız.

KONUŞALIM, YAZALIM :

Okula geldiğiniz günlerin adlarını söyleyiniz. Haftanın hangi gününde okula gelmiyorsunuz?

ARAŞTIRALIM

Yukardaki resimde ne anlatılıyor?

ANNECİĞİM

Anneciğim seni ben,
Çiçeklerden yemişten,
Sarı saçlı bebekten,
Canımdan çok severim.

Gitme, hep yanımda kal,
Beni kollarına al.
Pembe gülden daha al,
Yanağından öperim.

Melâhat UĞURKAN

BUNLARI BİLELİM :

Beni kollarına al: Beni, sev, okşa.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Çocuk, annesine neler diyor?
2 — Çocuk annesinden ne istiyor?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Aşağıdaki soruların sevaplarını defterinize yazınız.

— Kaç yaşındasınız?
— Annenizin adı nedir?
— Babanız nerede çalışıyor?
— Kardeşleriniz var mı? Adları nedir?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Anne sevgisini anlatan başka şiirler biliyor musunuz?

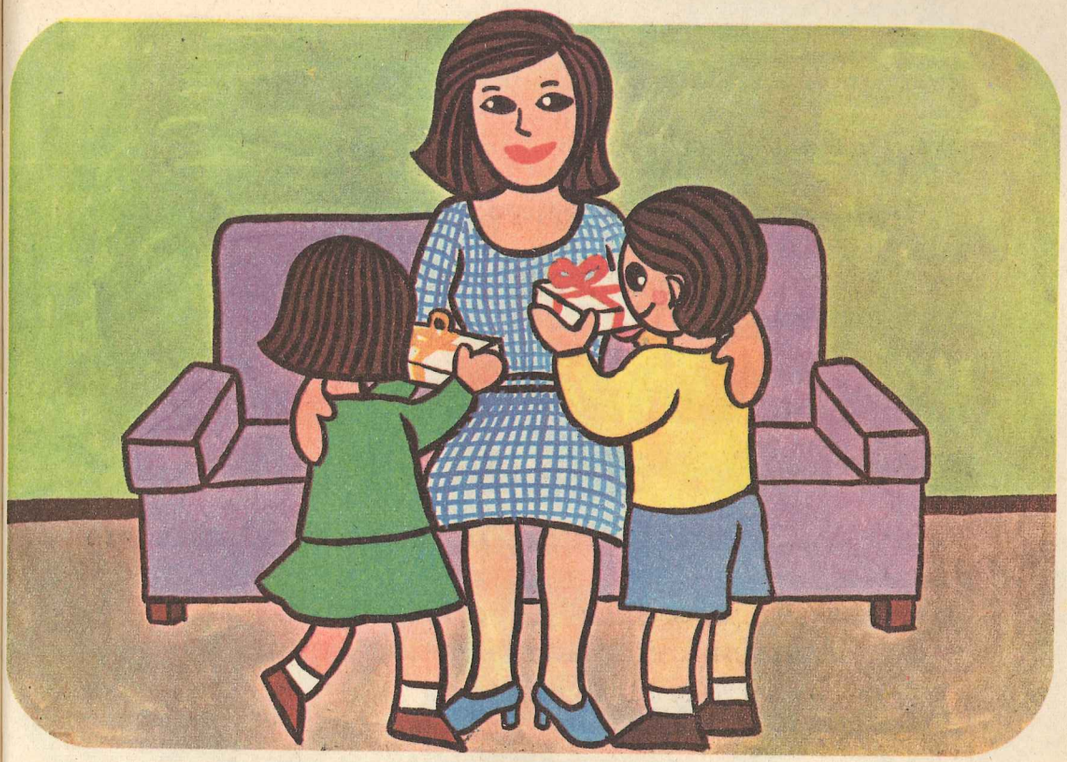

ARAŞTIRMALAR

Anneler gününde, radyonuzu dinlediniz mi? Neler anlatıldı?

ANNELER GÜNÜNDE

Öğretmenimiz:

— Çocuklar, dedi. Bu pazar anneler günü olacak. Anneler şiirini ezberleyelim. Harçlıklarımızı biriktirelim. Annelerimize armağan alalım.

Şiirimizi ezberledik. Armağanlarımızı aldık. Pazarın gelmesini bekledik.

Pazar günü erkenden kalktım. Ayşegül'ü de uyandırdım. Annemizin yanına gittik.

— Anneciğim, gününüz kutlu olsun, dedik.

Annemize armağanlarımızı verdik.

Annem bizi öptü:

— Siz büyüyorsunuz, sizinle öğünüyorum, dedi.

BUNLARI BİLELİM :

Öğünüyorum: Siz büyüyorsunuz, iyi yetişiyorsunuz, çok mutluyum.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Öğretmen, çocuklara ne dedi?
2 — Murat, anneler gününde ne yaptı?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — "Anneler Günü"nden önce çocuklar neler yapacaklar?
Örnek: Anneler şiirini ezberleyecekler.
2 — "Anneler Günü"nde siz neler yaptınız?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Annenize, neyi armağan etmek istersiniz?

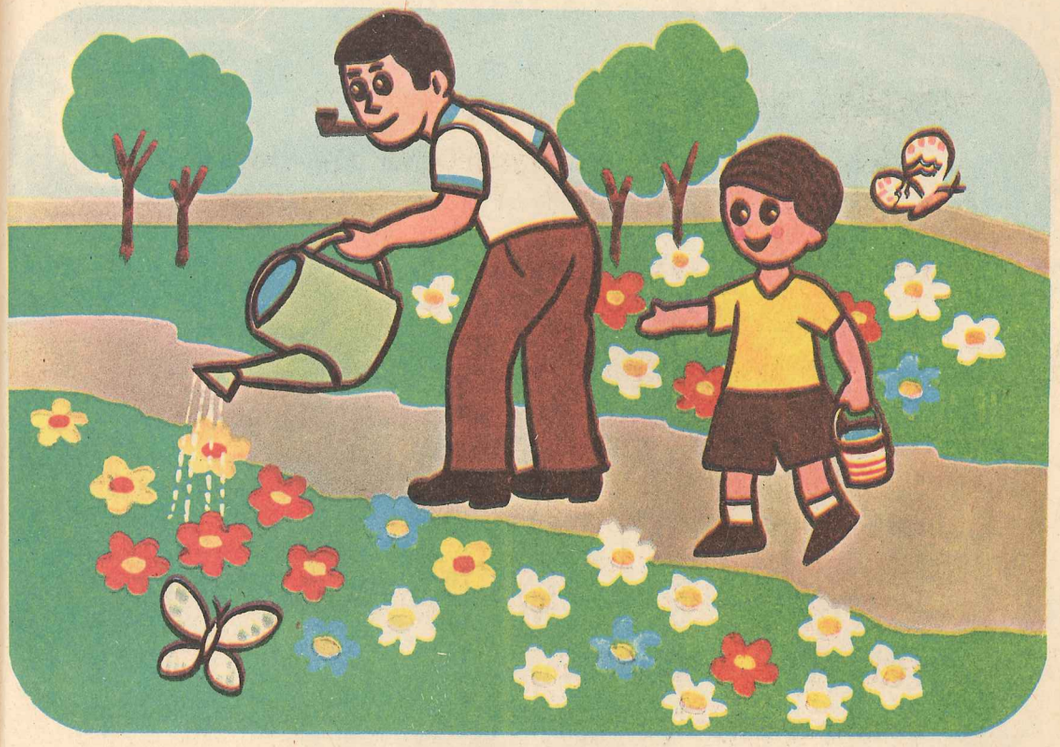

ARAŞTIRALIM

Evinizin, okulunuzun bahçesinde çiçekler var mı?

ÇİÇEKLER DALINDA GÜZELDİR

Ben çiçekleri çok severim. Çiçekler renk renktir. Kırmızı, mavi, sarı.

Evimizin bahçesinde de çok çiçek var. Akşamları, babamla bahçeye çıkarız. Çiçeklerimizi sularız. Ben de küçük kovamla su taşırım.

Babam bana dedi ki:

— Murat, çiçek dalında güzeldir. Çiçek dalında güzel kokar. Arılar, kelebekler de çiçekleri dalında severler.

Her sabah bahçeye çıkarım. Çiçeklerime bakar, sonra okuluma giderim.

BUNLARI BİLELİM :

Çiçekler renk renktir: Çiçeklerin, çok çeşitli renkleri vardır.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Murat, bahçede akşamları ne yapıyor?
2 — Babası Murat'a ne dedi?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

Aşağıdaki çiçekler ne renktedir?

• gelincik • papatya • çiğdem • zambak

KONUŞALIM, YAZALIM :

Babası, Murat'a ne dedi? Bu sözlerle baba, neyi anlatmak istedi?

ARAŞTIRALIM

Resimdeki çocuk ne yapıyor?

İNCİ VE BEBEĞİ

İnci beş yaşındadır. Daha okula gitmiyor. Oyuncaklarıyle oynuyor. İnci, en çok bebeğini seviyor. Onu güzel güzel giydiriyor.

Bu sabah, İnci annesine:

— Benim çok işim var, anneciğim. Bebeğime kazak öreceğim dedi.

Sonra, İnci, yün yumağını, şişlerini aldı. Bahçeye çıktı. Çimenlerin üstüne oturdu. Örmeğe başladı.

Ağaçtaki kuşlar "cik, cik!" diye öttüler, İnci'ye "kolay gelsin" demek istediler.

BUNLARI BİLELİM :

Örgü şişleri: İnce, uzun, demir çubuktur. Kazak, yelek, çorap örnek için şişler kullanılır.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — İnci annesine ne dedi?
2 — İnci, kazak örmek için neler yaptı?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Annemiz, aşağıdaki giysilerden hangilerini örer?
• başlık • hırka • gömlek
2 — Aşağıdaki giysilerden hangilerini baharda giyeriz?
• eldiven • yağmurluk • yelek

KONUŞALIM, YAZALIM :

Evinizde, hangi oyunları oynuyorsunuz? Bu oyunları kimlerle oynuyorsunuz?

ARAŞTIRALIM

Evde hangi oyunları oynuyorsunuz?

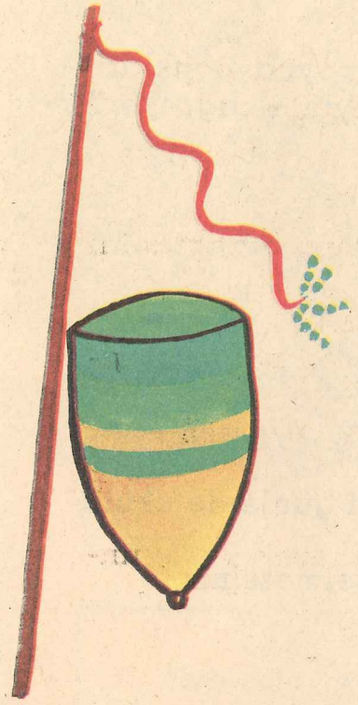

OYUNA ÇAĞRI

Yepyeni bir topacım var,
Ucu süslü kırbacım var.
Gel bu pazar bizim eve,
Döndürelim döve döve.

Lâstik kuşum pek minicik
Bas karnına ötsün cik, cik.
Gel bu pazar bizim eve,
Öttürelim seve seve.

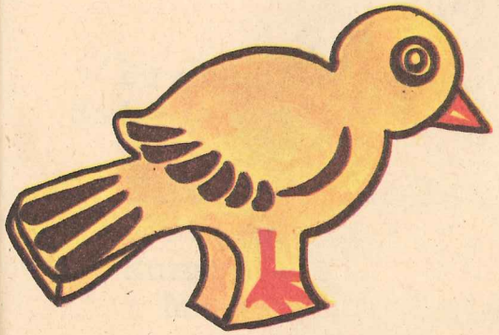

BUNLARI BİLELİM :

Lâstik kuş: Lâstikten yapılmış oyuncak kuş.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Çocuklar, evde hangi oyunları oynayacaklar?
2 — Yazar, çocukları hangi gün oyuna çağırıyor?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Topacı, kırbaçla döndürürüz.
Uçurtmayı neyle uçururuz?
2 — Kuş, "cik, cik!" diye öter.
Horoz, nasıl öter?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Haftanın günlerini sayınız. Hangi günlerde okula gelirsiniz?

Haftanın hangi gününde okula gelmezsiniz.

ARAŞTIRALIM

Evinizde beslediğiniz bir hayvan var mı?

MİNİK KUZUM

Bu sabah Gül okuluna gidiyordu. Evden çıktı. Yolda bir ses duydu:

— Me... Me...

Neydi bu ses? Gül arkasına baktı. Kınalıkuzusu'nu gördü.

Kuzu:

— Me, me, diyor. Ben de okula geleceğim. Ben de okuyacağım, yazacağım.

Gül ona:

— Olmaz Kınalıkuzu. Me, me dersin. Gürültü edersin. Seni okula almazlar. Okuldan dönünce seninle oynarız, dedi.

Kınalıkuzu bahçedeki otları yedi. Gül'ün dönüşünü bekledi.

BUNLARI BİLELİM :

Gül'ün dönüşünü bekledi: Gül'ün yeniden evine gelmesini bekledi.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Kınalıkuzu Gül'den ne istedi?
2 — Gül, Kınalıkuzu'yu niçin okula götürmedi?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Kınalıkuzu kimin adıdır? Bu adın ilk harfi nasıl yazılır?
2 — Aşağıdaki cümleyi defterinize yazınız:
Gül'ün dönüşünü bekledi.
3 — Gül adının sonundaki parçacık nasıl yazılmış?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Evinizde beslediğiniz bir hayvan var mı? Onun yaşayışını anlatınız.

ARAŞTIRALIM

Tavşanlar nelerle beslenir?

KARABAŞ'IN ARMAĞANI

Bazı günler, arkadaşlarımla kıra gideriz. Karabaş da arkamızdan gelir. Kırda top oynarız. Karabaş topun ardından koşar. Onu yakalar, bize getirir.

Bir gün, Karabaş uzaklara gitti. Çalılıklara saklandı. Ağzında bir tavşanla yanımıza geldi.

Karabaş'ın ağzından tavşanı aldım. Evimize geldim. Tavşanı babama verdim.

Babam tavşana yuva yaptı. Ben tavşana lahana yaprakları veriyorum. Onu besliyorum.

BUNLARI BİLELİM :

Çalılık: Çalısı çokça olan yer.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Bir gün Karabaş ne yaptı?
2 — Çocuk, tavşanı neyle besliyor?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Aşağıdaki resmi inceleyiniz.

2 — Aşağıdaki soruların cevaplarını, resme göre yazınız.

— Çocuk, kaç tane?
— Kelebek kaç tane?
— Çiçek kaç tane?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Radyodan, çocuk saati programlarını dinliyor-musunuz? Oradan öğrendiğiniz bir hayvan masalını, arkadaşlarınıza anlatınız.

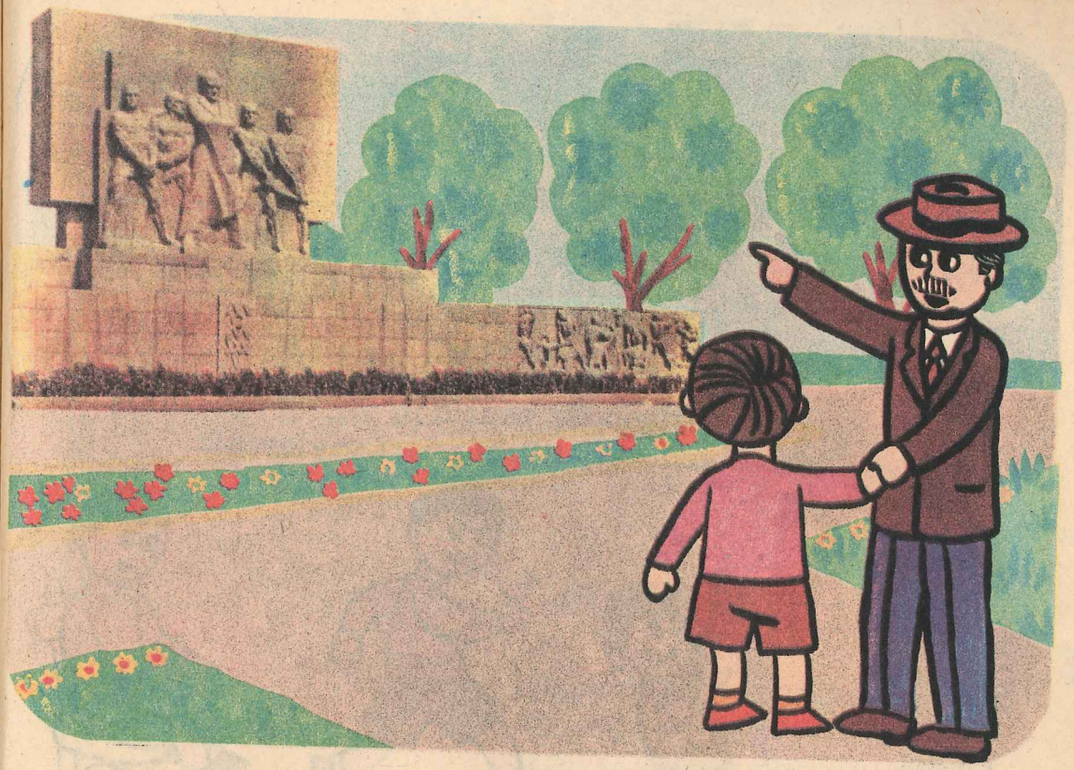

ARAŞTIRALIM

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı şenliklerini hiç gördünüz mü?

19 MAYIS

Dedem bana şunları anlattı:

— Daha sizin doğmadığınız yıllarda, yurdumuz bakımsız kalmıştı. Yurdumuza, düşmanlar gelmişti.

Atatürk, 19 Mayıs günü Samsun'a çıktı. Milletimizin önderi oldu. Düşmanlarla savaştık. Yurdumuzu düşmanlardan kurtardık.

Böylece, milletimiz güzel günlere kavuştu.

Atatürk, Türk gençlerine:

— Sağlıklı, güçlü, bilgili olun. Yurdu, Cumhuriyeti siz koruyacaksınız demiştir.

BUNLARI BİLELİM :

Milletimizin önderi oldu: Milletimizin kurtulması için başa geçti.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Atatürk neler yapmıştır?
2 — Atatürk, Türk gençliğine neler demiştir?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Aşağıdaki resimde, Murat'ın yaptığı çeşitli işler tanıtılmış. Murat'ın yaptığı işleri söyleyiniz.

2 — Murat'ın yaptığı işleri, kısa kısa cümlelerle defterinize yazınız.

Örnek: Murat, sandalyede oturuyor.

KONUŞALIM, YAZALIM :

Gençlik ve Spor Bayramına gittiniz mi? Orada neler gördünüz?

ARAŞTIRALIM

Resimde neleri görüyorsunuz? Anlatınız.

BAYRAĞIM

Bayrakların en güzeli,
Kanımız gibi kırmızı.
Göklerden koparıp almış,
Göğsüne ayla yıldızı.

İsteriz ki başımızda,
Süzülsün her zaman nazla.
Canımızdan daha fazla,
Severiz bayrağımızı.

BUNLARI BİLELİM :

Bayrak süzülsün: Bayrağımız her zaman, yurdumuzda dalgalansın.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Bayrağımızın rengi nasıl anlatılıyor?
2 — Bayrağımızı nasıl severiz?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 Okulda, haftanın hangi günlerinde, bayrak töreni yaparız?
2 — Bayrak töreninde hangi marşımızı söyleriz?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Bayrak töreninde neler yaparız?

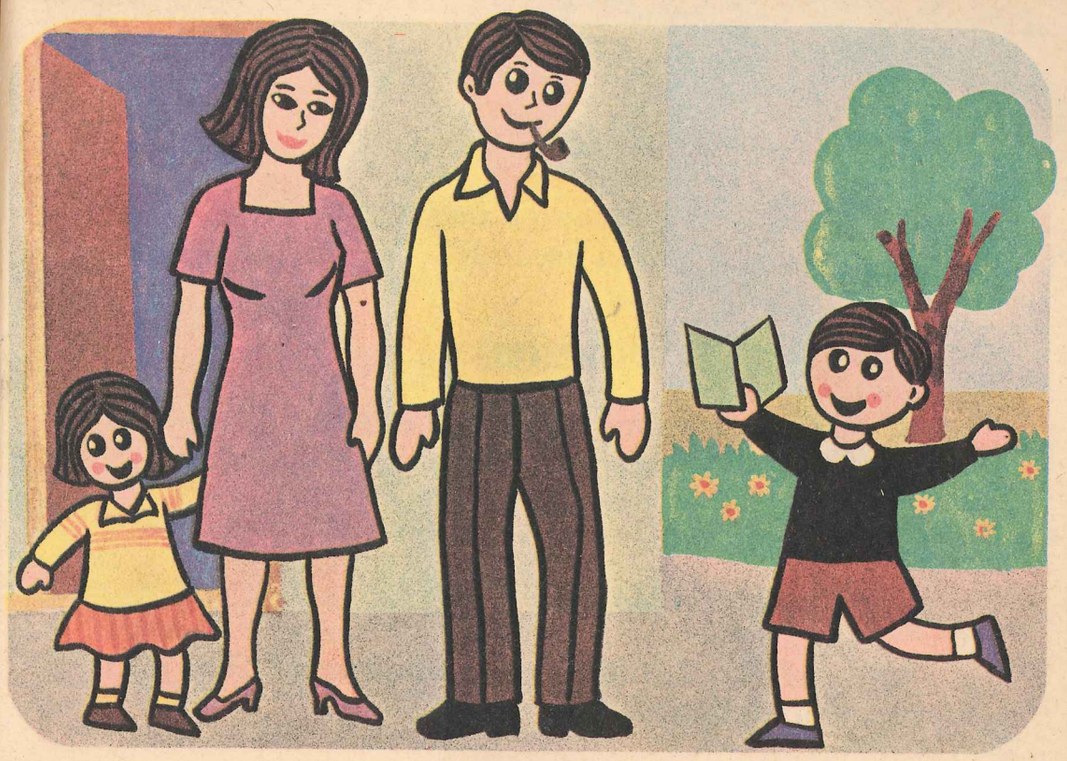

ARAŞTIRALIM

Siz tatilde ne yapacaksınız?

TATİL GELDİ

Ders yılı bitti. Tatil geldi. Okullarda karneler dağıtıldı.

Murat da karnesini aldı. Koşa koşa eve geldi:

— Gözün aydın anneciğim. Gözün aydın babacığım. Ben ikinci sınıf öğrencisi oldum, dedi.

Murat, kardeşine:

— Bak Ayşegül, dedi. Kitapları güzel güzel okuyabiliyorum. Tatilde, her akşam sana bir hikâye okuyacağım, dedi.

Babası Murat'a:

— Yarın kitapçıya gidelim. Sana daha çok kitap alalım, dedi.

OKUYALIM, SÖYLEYELİM :

1 — Murat eve gelince ne dedi?
2 — Babası, Murat'a ne dedi?

GÜZEL DİLİMİZİ ÖĞRENELİM :

1 — Okulunuz, hangi gün tatil oluyor?
2 — Okulunuz, hangi ayda yeniden açılacak?
3 — Yaz tatili kaç ay sürecek?

KONUŞALIM, YAZALIM :

Tatil geliyor. Tatilde ne yapacaksınız? Hangi kitapları okuyacaksınız?

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Okuma Sevinci	5 — 6
Önce Atatürk	7 — 8
Kardan Adam	9 — 10
Ne Güzel Ev Yaptık	11 — 12
Ninemize Gittik	13 — 14
Köyde Yangın Oldu	15 — 16
Evimiz	17 — 18
Ebemizi Seçiyoruz	19 — 20
Kitaplarım	21 — 22
Akıllı Tavşan	23 — 24
Bu Kimin Kızı	25 — 26
Güneşin İlk Işıkları	27 — 28
Sansar ve Tavuklar	29 — 30
Kalemlerim	31 — 32
Biraz da Gülelim	33 — 34
Leylekler Geldi	35 — 36
Göl Kenarında	37 — 38
Komşu, Komşu	39 — 40
Bahar Geldi	41 — 42
Temiz Hava	43 — 44
Geçmiş Olsun	45 — 46

	Sayfa
23 Nisan	47 — 48
23 Nisan Geldi	49 — 50
Küçük Ali	51 — 52
Güneş ve Ay	53 — 54
Anneciğim	55 — 56
Anneler Gününde	57 — 58
Çiçekler Dalında Güzeldir	59 — 60
İnci ve Bebeği	61 — 62
Oyuna Çağrı	63 — 64
Minik Kuzum	65 — 66
Karabaş'ın Armağanı	67 — 68
19 Mayıs	69 — 70
Bayrağım	71 — 72
Tatil Geldi	73 — 74